

**ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยการสั่งการและประชาสัมพันธ์**

พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและการโฆษณาการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและประชาสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓ ”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและโฆษณาการ พ.ศ. ๒๕๐๗

๓.๒ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและโฆษณาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

๓.๓ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและโฆษณาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑

๓.๔ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งการและโฆษณาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐

ข้อ ๔ การสั่งการและประชาสัมพันธ์ กระทำได้ ๓ วิธี คือ

๔.๑ กระทำด้วยหนังสือ

๔.๒ กระทำด้วยวาจา

๔.๓ กระทำด้วยเครื่องสื่อสาร

ข้อ ๕ หนังสือสั่งการ มี ๓ ชนิด ได้แก่ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง

ข้อ ๖ หนังสือประชาสัมพันธ์ มี ๓ ชนิด ได้แก่ ประกาศ แถลงการณ์ และข่าว

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือสั่งการตามข้อ ๕ และหนังสือประชาสัมพันธ์ตามข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยอนุโลม สำหรับหนังสือประชาสัมพันธ์ชนิด “ ประกาศ ” ให้มีรายละเอียดเพิ่มเติมตามแบบ ผนวก ก.

ข้อ ๘ โดยปกติให้สั่งการและประชาสัมพันธ์ด้วยหนังสือ แต่ในบางกรณีอาจกระทำด้วยวาจาหรือเครื่องสื่อสารก็ได้

การสั่งการและประชาสัมพันธ์ด้วยวาจาหรือเครื่องสื่อสารในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญให้มีหนังสือยืนยันส่งตามไปโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๙ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยในกระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบสั่งการและประชาสัมพันธ์ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๕ และข้อ ๖ เว้นแต่

๙.๑ การออกข้อบังคับ ให้ออกได้เฉพาะข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

๕.๒ การออกแถลงการณ์ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการขึ้นตรงต่อ
กระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ เท่านั้น

ข้อ ๑๐ คำสั่งมี ๒ ประเภท คือ

๑๐.๑ คำสั่งทั่วไป เป็นคำสั่งที่ให้ส่วนราชการหรือหน่วย หรือผู้อยู่ในบังคับบัญชาทั่วไปปฏิบัติ
และทราบทั่วกัน

๑๐.๒ คำสั่งเฉพาะ เป็นคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการหรือหน่วย หรือผู้อยู่ในบังคับบัญชาผู้มี
หน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะปฏิบัติ

ข้อ ๑๑ การสั่งการโดยอาศัยอำนาจตามกฎัยการศึก ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม หรือผู้บังคับบัญชาทหารผู้ประกาศใช้กฎัยการศึก หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือผู้บังคับบัญชาทหารผู้ประกาศใช้กฎัยการศึก

ข้อ ๑๒ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจสั่งการในนามของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหมตามที่ได้รับมอบหมายได้

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ลงชื่อสั่งการในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตาม
ความในวรรคก่อนโดยใช้ความในการลงตำแหน่งว่า “ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ทำการแทนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม ”

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
หลายคน ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนตามมติคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงกลาโหม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมทำการแทนในนามของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เกี่ยวกับการสั่งการอนุญาต การให้ออญุมัติ และการปฏิบัติราชการประจำ
เป็นการชั่วคราว

ข้อ ๑๓ ถ้าตำแหน่งในส่วนราชการหรือหน่วยใดว่างลง และยังมีได้แต่งตั้งข้าราชการผู้ใดให้ดำรง
ตำแหน่งนั้น ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ข้าราชการที่เห็นสมควรรักษาราชการในตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๑๔ ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการหรือหน่วยใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว
ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ข้าราชการที่เห็นสมควรรักษาราชการแทนเป็นการชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๑๕ การสั่งแต่งตั้งผู้รักษาราชการหรือผู้รักษาราชการแทนตามความในข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ให้
เป็นไปตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการบรรจุ ปลด ย้าย และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหม

ข้อ ๑๖ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ
ผู้บัญชาการทหารอากาศ มีอำนาจหน้าที่ทำการแทนและสั่งการในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
ตามที่ได้รับมอบหมายได้

ผู้ดำรงตำแหน่งรอง ผู้ช่วย เสนาธิการ รองเสนาธิการ หรือผู้ช่วยเสนาธิการของส่วนราชการ หรือหน่วยใด มีอำนาจหน้าที่ทำการแทนและสั่งการในนามของผู้บังคับบัญชาส่วนราชการหรือหน่วยนั้นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายได้

หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ หรือหัวหน้าหน่วยขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ที่เทียบเท่าตำแหน่งชั้นแม่ทัพจะมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้ข้าราชการตำแหน่งใดในสังกัด มีอำนาจหน้าที่ทำการแทนและสั่งการในนามของหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยนั้นๆ ในบางกรณีก็ได้

การสั่งการในนามของผู้บังคับบัญชาให้ใช้คำว่า “รับคำสั่ง” ลงท้ายเรื่องที่สั่งนั้น

ข้อ ๑๓ ถ้าตำแหน่งในส่วนราชการหรือหน่วยใดว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการหรือหน่วยใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว และยังมีได้แต่งตั้งข้าราชการผู้รักษาราชการหรือรักษาราชการแทน ให้รอง ผู้ช่วย หรือเสนาธิการ ทำการแทนเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่ตำแหน่งนั้นไม่มีรอง ผู้ช่วย หรือเสนาธิการ หรือมีแต่ว่างรอง ผู้ช่วย หรือเสนาธิการ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้ผู้มีตำแหน่ง ยศ หรืออาวุโสในยศรองจากตำแหน่งที่ว่างลงนั้น ทำการแทนเป็นการชั่วคราว เว้นแต่ส่วนราชการหรือหน่วยใดจัดกำลังประกอบด้วยหน่วยกำลังรบและหน่วยบริการ ให้นายทหารชั้นสัญญาบัตรที่เป็นผู้บังคับหน่วยกำลังรบซึ่งเป็นกำลังหลักและมีตำแหน่ง ยศ หรืออาวุโสยศสูงเป็นผู้ทำการแทนเป็นการชั่วคราว แต่ถ้าส่วนราชการหรือหน่วยใดเป็นส่วนราชการหรือหน่วยสำหรับดำเนินการในหน้าที่ทางเทคนิคโดยเฉพาะ หรือจัดกิจกรรมหลายเทคนิคก็ให้ข้าราชการชั้นสัญญาบัตรซึ่งมีตำแหน่ง ยศ หรืออาวุโสในยศสูงในเทคนิคหลักเป็นผู้ทำการแทนเป็นการชั่วคราว

ข้อ ๑๔ ในตำแหน่งประจำใดๆ ให้ผู้รักษาราชการ ผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ทำการแทน มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการ รักษาการแทน หรือทำการแทนนั้นๆ

ข้อ ๑๕ นายทหารประทวนที่ได้รับคำสั่งให้ทำหน้าที่ตำแหน่งนายทหารสัญญาบัตรเพื่อทดสอบความรู้ความสามารถในการที่จะเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตรตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งยศทหาร ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่ทำหน้าที่นั้น

ข้อ ๒๐ เมื่อมีข้อความที่สั่งการนั้นขัดกัน ให้ผู้มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติถือการสั่งการของผู้บังคับบัญชาชั้นสูงกว่า แต่ถ้าเป็นการสั่งการของผู้บังคับบัญชาชั้นเดียวกัน ก็ให้ปฏิบัติตามการสั่งการครั้งหลังสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๗

(ลงชื่อ) พลเอก ป. ดิณสุตานนท์

(เปรม ดิณสุตานนท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

